

פרק א קדושת פירות שביעית- 69-71

1) אילו דינים מיוחדים חלים על פירות שביעית?
תשובה- הפקר, איסור סחורה, איסור השחתה, עיבוד מזון באופן מקובל, איסור הוצאה לחו"ל, מצוות ביעור, (יורחב להלן)

2) מינין שאסור לקנות ולמכור פירות שביעית?
תשובה- "והייתה... לכם לאוכלה"
"ודרשו חז"ל: לאוכלה- ולא לסחורה, לאוכלה- ולא להפסד"

פרק ב'- המינים עליהם חלה קדושת שביעית- 72-73

3) על אלו גידולים חלה קדושת שביעית?
תשובה- גידולים שנועדו למטרות הבאות: לאכילת אדם, לאכילת בהמה, תבלינים, חומרים לצביעה, לקוסמטיקה או לכביסה.

4) על אילו גידולים לא חלה קדושת שביעית?
תשובה- פרחים ללא ריח, הדסים לד' מינים, לולבים, עצים להסקה, צמחים לרפואה, מרבדי דשא.

פרק ג'- שלב הגידול הקובע לקדושת שביעית- 74-75

5) האם פירות שנשארו על העץ בכניסת שנת השמיטה קדושים בקדושת שביעית?
תשובה- השלב שקובע לקדושת שביעית בפירות היא החנטה (תחילת יציאת הפרי). אם החנטה הייתה אחרי כניסת השמיטה- קדוש בקדושת שביעית. אם החנטה הייתה לפני שנכנסה השמיטה- אפילו שהפרי על העץ בשביעית- אינו קדוש.

6) האם ירקות שנשארו בשדה בכניסת השביעית קדושים?
תשובה- מה שקובע בירקות הוא מתי נאספו הירקות- אם נאספו בשמיטה- קדושים, ואם נאספו לפני או אחרי שמיטה- לא קדושים.

7) מה דין פרחים בשביעית?
תשובה- אסורים רק פרחים שנותנים ריח ושניצני הפרחים יצאו לאחר כניסת השביעית.

פרק ד'- התנאים לקדושה בפירות שביעית- 76-77

8) מתי קדושת שביעית לא חלה?
תשובה- א. אם זה לא גדל בא"י ב. אם היבול שייך לגוי- או שגדל באדמה שנמכרה לגוי ג. אם הפרי חנט לפני השביעית או שהירק נלקט לפני שביעית.

פרק ה' - איסור ספיחים - 78-80

(9) מהם ספיחים?

תשובה- תבואה וירקות שגדלו מעצמם בשביעית.

(10) מה דין הספיחים?

תשובה- מהתורה הם מותרים באכילה בקדושה, אבל חכמים אסרו אותם.

(11) מדוע חז"ל אסרו ספיחים?

תשובה- שלא יהיו אנשים שזורעים בשמיטה באיסור ויגידו שאלו ספיחין שגדלו מעצמם.

(12) באילו גידולים לא נוהג איסור ספיחים?

תשובה- בפירות האילן, בירקות שנבטו בשישית, גידולים לבהמות, צמחים רב שנתיים (שגדלים כל שנה), וצמחים לא חשובים.

(13) באילו מקומות לא נוהג איסור ספיחין?

תשובה- במקומות שלא חששו חכמים שיזרעו בסתר, כגון:

א. בשדה של גוי (שמות לו לזרוע) ב. בשדה שלא נוח לזרוע בו (שדה בור) ג. בשדה תבואה (שיכולה להתקלקל) ד. במקומות שעולי בבל שהגיעו לא"י- לא החזיקו בהם, כגון בערבה.

(14) מה דין ירקות האסורים בספיחין?

תשובה- אסור ללקוט אותם ולאכול אך מותרים בהנאה.

אם נלקטו בשמיטה קדושים בקדושת שביעית.

פרק ו' - הפקר פירות שביעית - 81-83

(15) כיצד על בעל השדה להפקיר את שדהו לכולם?

תשובה- אין חובה לתלות שלט הפקר או לפרסם שהשדה הפקר, אלא שאסור לבעל השדה לנהוג בשדהו כבעלים, לא לגדור את שדהו בשמיטה, ולא לאסוף יבול בכמות גדולה.

(16) האם יש חובה לאדם זר לבקש רשות מבעל השדה לקחת פירות?

תשובה- עדיף שיבקש ואסור לבעלים לומר לא. אם יש שלט הפקר לא צריך לבקש.

פרק ז'- איסור סחורה בפירות שביעית- 84-85

(17) האם יש מצבים שבהם מותר למכור פירות שביעית? תשובה- אם נשאר לו מעט פירות מותר למכור למכריו, בלי שקילה או מדידה אלא באומדן.

עוד אפשרות- למכור יחד עם הפרי הקדוש פרי שלא קדוש, ולשלם יותר עליו(על זה שאינו קדוש)- דבר זה נקרא "הבלעה"- מבליעים את התשלום של הפרי הקדוש בזה שאינו קדוש.

(18) מהם "דמי שביעית" ומה דינם? תשובה- דמי שביעית זה כסף ששולם על פירות שביעית- ואז גם הכסף נהיה קדוש. מותר לקנות בו רק דברי מאכל.

פרק ח'- אוצר בית דין- 86-87

(19) מהו אוצר בית דין? תשובה- כדי שלא נצטרך להסתובב וללקט פירות בשדות, בית דין שוכר פועלים שיאספו את היבול למחסנים ומחלק אותם לציבור.(התשלום רק על הטיפול בפירות)

פרק ט'- הפסד פירות שביעית- 88-90

(20) מה נחשב הפסד פירות שביעית? תשובה- א. שמשחית את הפרי בידיים. ב. שנותנים לבהמה פרי שראוי לאדם.

(21) על מה יש להקפיד בשאריות מזון בשביעית? תשובה- יש לדאוג שלא יפסידם באופן ישיר, ולכן יש להניחם שירקבו לבד. אסור למשל למזוג יין שיגלוש מעבר לכוס כי זה הפסד. כן מותר, לשטוף שאריות מועטות שדבוקות לצלחות או לסירים.

(22) מה דין קליפות וגרעינים בשביעית? תשובה- קליפות שראויות למאכל אדם כגון קליפות תפוחים- קדושים בקדושת שביעית. ואם לא ראויים- מותר לזורקן. גרעינים שאין בהם פרי- מותר לזורקם.

פרק י'- עיבוד מזון שביעית- 91-93

(23) מהו הכלל הקובע לגבי עיבוד פירות וירקות בשביעית? תשובה- הכלל הוא שיש להשתמש בפירות בדרך המקובלת על רוב בני האדם בארץ. לדוגמא- אין לאכול תפוז או חצילים חיים, אין לבשל מלפפונים, אבטיח וכד'.

(24) מהו הכלל לגבי ריסוק פירות?
תשובה- אם ניתן לזהות את הפרי גם אחרי שריסקו אותו, מותר אפילו אם רוב האנשים לא אוכלים כך.

פרק י"א- שימושים נוספים בפירות שביעית- 94-95

(25) אלו שימושים נוספים מותרים בפירות שביעית?
תשובה- כל שימוש שהוא לצורך האדם והפרי מתכלה תוך כדי הנאה- מותר.
 לדוגמא: מותר להדליק נרות של שבת בשמן של שביעית, מותר לצבוע שער וכלים בפירות שמיועדים לצביעה, מותר לתת לבהמה אוכל שלא ראוי לאדם.

פרק י"ב- מצות ביעור פירות שביעית- 96-99

(26) מהי מצוות ביעור פירות שביעית?
תשובה- אם נגמרה עונת פרי מסויים ואין יותר מסוג זה לבהמה בשדה, צריך לבערו גם מן הבית.

(27) כיצד מבערים?
תשובה- אנו נוהגים שביעור זה הפקרה וכשאינ יותר מסוג הפרי הזה בשדות- יש להוציא מה שנשאר בבית ולהפקיר בפני שלושה אנשים ואז יכול לזכות בזה שוב.

(28) על מה חלה חובת הביעור?
תשובה- על כל דבר שיש בו קדושת שביעית: מאכל אדם, מאכל בהמה, יין, שמן, ביצים וכו'.
 שנגמר מין זה בשדה- יש להפקיר מה שבבית.

(29) מי חייב לבער?
תשובה- מי שיש ברשותו פירות שביעית שיספיקו ל-3 סעודות לכל אחד מבני הבית, ואותו מין נגמר בשדה.

פרק י"ג- הבדלים- 100-102

(30) מה קרוי ארץ ישראל לענין איסור עבודה וקדושת שביעית?
תשובה- כל המקומות שכבשו עולי מצרים שנכנסו לארץ בזמן יהושע

(31) באלו מקומות חל איסור ספיחין?
תשובה- כל המקומות שכבשו העולים שחזרו מגלות בבל

